Lietas Nr. C28192915

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 16.septembrī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese **J.Bebriša**
ar tiesas sēdes sekretāri **I.Šali,**
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības „Gjensidige Baltic" maza apmēra prasībā pret sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Apdrošināšanas akciju sabiedrības „Gjensidige Baltic" (turpmāk – prasītāja) 2015.gada 5.janvārī cēlusi Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā maza apmēra prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – atbildētāja) par naudas piedziņu. 2015.gada 5.februārī Civilprocesa likuma 32.[1] pantā paredzētajā kārtībā minētā civillieta saņemta Aizkraukles rajona tiesā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 13.janvārī prasītājas un /pers. A/ starpā tika noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums Nr. 163147 par nekustamā īpašuma /adrese A/ apdrošināšanu. Viens no apdrošinātajiem riskiem, pret ko apdrošināts nekustamais īpašums ir „šķidruma noplūde". Polises darbības termiņš noteikts no 2012.gada 15.februāra līdz 2013.gada 14.februārim. Polisē noteikts klienta paša risks 150 EUR par katru apdrošināšanas gadījumu.

2012.gada 20.aprīlī prasītāja saņēma iesniegumu ar lūgumu kompensēt apdrošināšanas gadījuma rezultātā radušos zaudējumus, norādot, ka 2012.gada 12.aprīlī nekustamajā īpašumā ir konstatēta ūdens noplūde, kā rezultātā ir bojāts nekustamais īpašums.

2011.gada 24.aprīlī atbildētāja pārstāvji sastādīja aktu par konstatētajiem bojājumiem Nr.18-26/4428, kurā konstatēts, ka bojājumi ir radušies kanalizācijas stāvvada plīsuma rezultātā starp 24.un 28.dzīvokli.

Saskaņā ar polisi, pieteikumu par īpašumam nodarītajiem bojājumiem, zaudējumu aprēķinu, un citiem attiecīgās izmaksu lietas materiāliem, prasītāja 2012.gada 28.maijā izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 389 EUR apmērā, pārskaitot to uz nekustamā īpašuma īpašnieka norādīto bankas norēķinu kontu.

Prasītāja atsaucas uz likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, norādot, ka prasītāja pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, pārņem apdrošinātās personas prasījuma tiesības pret personu, kas atbildīga par zaudējumu nodarīšanu.

2012.gada 24.aprīlī atbildētāja sastādītajā aktā ir norādīts, ka ūdens noplūdes cēlonis ir kanalizācijas stāvvada plīsums. Ņemot vērā, ka minētais kanalizācijas stāvvads, kā inženiertehniskā komunikācija ir mājas kopīpašums, savukārt atbildētāja ir kopīpašumā esošo mājas daļu, tai skaitā, inženiertehnisko komunikāciju apsaimniekotāja, secināms, ka tieši atbildētājai ir pienākums atlīdzināt kanalizācijas sistēmas bojājuma rezultātā radītos zaudējumus, jo zaudējumi radušies no viņai apsaimniekošanā nodotās lietas.

Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līguma, kas noslēgts starp atbildētāju un dzīvokļa /adrese A/, Rīgā īpašnieci, 6.1.4.punkts nosaka, ka pilnvarnieks (atbildētājs) apņemas veikt dzīvojamās mājas būvelementu apsekošanu un iekārtu profilaktisko apkopi, kā arī kārtējos un ārkārtas remontu dzīvojamās mājas tehniskās ekspluatācijas noteikumos paredzētajā kārtībā un saskaņā ar apstiprināto tāmi.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 16.pants nosaka, ka pārvaldnieks ir atbildīgs dzīvojamās mājas īpašniekam par viņam dotā pārvaldīšanas uzdevuma izpildi saskaņā ar šā likuma, Civillikuma un noslēgtā pārvaldīšanas līguma noteikumiem.

Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 13.1.punkts nosaka, ka reizi mēnesī ir veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude ūdensapgādes sistēmai.

Prasītāja atsaucas uz 1770., 1775., 1779.pantu, norādot, ka atbildētājai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, kas trešajām personām nodarīti ūdens noplūdes rezultātā no viņai apsaimniekošanā nodotās lietas, jo atbildētāja nav pienācīgi sekojusi tā apsaimniekošanā nodotās ēkas komunikāciju tehniskajam stāvoklim, kas noveda pie dzīvokļa /adrese A/, Rīgā iekštelpu bojājumiem, tādējādi, bezdarbības rezultātā, nodarot zaudējumus trešās personas mantai.

Prasītāja prasību pamato ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Civillikuma 1770., 1775., 1779.pantu, Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un lūdz piedzīt no atbildētājas SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 389 EUR, samaksātos tiesas izdevumus un ar pierādījumu iegūšanu saistītos tulkošanas izdevumus 23,46 EUR apmērā.

Prasītāja prasības pieteikumā norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Rakstveida paskaidrojumā atbildētāja SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" norāda, ka prasību neatzīst.

Atbildētāja norāda, ka prasītāja nav iesniegusi maksājuma uzdevumu, kas apliecina, ka prasītāja ir pārskaitījusi /pers. A/ 389 EUR. Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus, kas apstiprinātu faktu, ka /pers. A/ ir nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese A/, Rīgā, īpašniece un, ka konkrētais maksājums

veikts par /adrese A/, Rīgā, dzīvokļa apliešanu.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi apstākļus, ka dzīvokļa Nr.24 noplūdē ir vainojams SIA „Rīgas namu pārvaldnieks". Apstāklis, ka prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību, nenozīmē to, ka šī atlīdzība ir jāpiedzen no atbildētājas.

Zaudējumu atlīdzināšanas pienākums nav attiecināms uz atbildētāju, jo, pirmkārt, nav pierādīta cēloniskā sakarība starp zaudējuma rašanos un SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" darbību vai bezdarbību. Civillikuma izpratnē katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis, tā kā prasītāja nav pamatojusi, kāpēc tieši atbildētāja ir vainojama avārijas situācijā un zaudējumu radīšanā, nav saskatāma cēloniskā sakarība.

Atbildētājas ieskatā zaudējumu aprēķins nav pamatots, jo prasītāja nav pamatojusi prasījumu ar dokumentiem, piemēram, čekiem, banku kontu izdrukām, rēķiniem, kas apstiprina veiktos darījumus remontdarbu izmaksu segšanai.

Atbildētāja atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumu lietā Nr. SKC-40/2011, Civillikuma 1792.pantu un norāda, ka zaudējumu apmērs nosakāms pēc lietas vērtības laikā, kad izdarīta prettiesiskā darbība. Minētās tiesību normas izpratnē atlīdzinājumam jābūt tādam, lai atjaunotu stāvokli, kāds pastāvēja pirms prettiesiskās darbības veikšanas, bet ne lielākam par to.

Atbildētājai nesaprotama šķiet zaudējumu aprēķinā iekļautā pozīcija par remontdarbiem, kura bojājumi atbildētāja apsekošanas aktā neuzrādās, taču aprēķinā tas ir norādīts un atlīdzība ir izmaksāta. Atbildētāja atsaucas uz Civillikuma 1776.pantu, norādot, ka apdrošinātājam izmaksājot apdrošināšanas prēmiju vajadzēja izvērtēt, vai dzīvokļa īpašniece varēja novērst zaudējumus.

Atbildētāja uzskata par nepamatotu prasītājas izmaksātās kompensācijas apmēru un apgalvojumu, ka apdrošināšanas gadījums ir atbildētājas darbības vai bezdarbības rezultāts. Atbildētāja vēlas, lai lieta tiktu iztiesāta mutvārdu procesā *(lietas 44.-46.lapa)*.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2015.gada 9.februāra lēmumu civillietas izskatīšana noteikta iztiesāšanai tiesas sēdē mutvārdu procesā.

Uz tiesas sēdi prasītāja pārstāvis nav ieradies. Rakstveida iesniegumā prasītājs lūdzis lietu izskatīt bez tā pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, norādot, ka prasību uztur pilnā apmērā atbilstoši prasības pieteikumā minētajiem argumentiem un pievienotajiem rakstveida pierādījumiem *(lietas 63.lapa)*.

Tiesas sēdē atbildētāja SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" pilnvarotais pārstāvis /pers. B/ *(pilnvara lietas 68.lapa)* prasību neatzina. Atbildētāja pārstāvis sniedza paskaidrojumu atbilstoši rakstveida paskaidrojumos izklāstītajam. Norādīja, ka prasītājs nav vērsies pie īstā atbildētāja, prasītājs nav pierādījis un pamatojis savu prasījumu. Uzskata, ka atbildētājam jābūt dzīvokļu kopībai nevis apsaimniekotājam. Pamatojoties uz Dzīvokļa likuma 10.pantu komunikācijas, stāvvadi un citi vadi ir kopīpašums, tas nav atsevišķi viena dzīvokļa īpašums, bet gan visas kopības īpašums. Pamatojoties uz Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 6.panta otro daļu, kas nosaka, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšana ietver iekārtu, komunikāciju apsekošanu, tehniskā apkope un kārtējie remonti, tai skaitā stāvvadu apkope, aprūpe tas ir kopīpašumā, pamatojoties uz iepriekš minētā likuma 6.panta otro daļu dzīvojamās mājas kopībai tas ir jānodrošina un jāsaved kārtībā. Dzīvojamās mājas kopībai pēc Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma drīkst nodod pārvaldījumus pārvaldniekam, šajā konkrētajā gadījumā SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" ir attiecīgās mājas pārvaldnieks, taču pamatojoties uz Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 9.pantu, kas nosaka, ka par likuma 6.panta otrajā daļā noteikto pienākumu nepildīšanu, proti, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" atbildētu dzīvojamās mājas kopībai. Nevis attiecīgi vienam mājas dzīvokļu īpašniekam, bet visai mājas kopībai. Prasītājam šī prasība bija jāceļ pret visas mājas kopību un tad, visas mājas kopība būtu tiesīga pamatojoties uz Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likuma 9.pantu, prasīt šo regresa prasījumu no apsaimniekotāja. Prasījums ir vērsts pa tiešo pret apsaimniekotāju, savukārt apsaimniekotājs nevar būt atbildīgs par dzīvojamās mājas kopības esošā īpašuma nolietojumu vai kādu citādāku plīsumu. Uzskata, ka „Rīgas namu pārvaldnieks" nevar tikt uzskatīts par atbildētāju. Augstākā tiesa 2003., 2009., un 2010.gada spriedumos Nr. 255, 169, 234, kā arī 2011.gada spriedumā Nr. 40 ir norādījusi to, ka prasījuma tiesības vai zaudējumi ir atlīdzināmi tādā apmērā, lai segtu šos zaudējumus, kādi ir bijuši nodarīšanas brīdī. No lietā esošajiem pierādījumiem nav saprotams, kā tiek aprēķināti šie zaudējumi un nav norāde uz perioda likmi vai tāmi pēc kura tiek veidots prasījums. Augstākā tiesa ir norādījusi, ja kāds ir izlīmējis tapetes 2003.gadā par diviem *euro*, pēc tam 2005.gadā kāds ir nodarījis bojājumus, kuri ir jāatlīdzina, tad nodarījums ir jāatlīdzina pēc 2003.gada takses, proti, pa šiem diviem *euro*, nevis pēc 2005.gadā esošā izcenojuma. Šajā gadījumā prasītājs nav norādījis izcenojumu no kā veidojas konkrētās summas. Lietā pievienotajā tāmē Nr.3734 nav norādīts, kas tāmi ir sastādījis. Augstākā tiesa norāda, ka tāmi sastāda sertificēta persona, jebkura persona nevar sastādīt tāmes, ir jābūt sertifikātam, kurš apliecina tāmi, kura būtu saistoša trešajai personai. Ja prasītājs ir sastādījis pats šo tāmi, un uz šīs tāmes pamata ir izmaksājis kompensāciju, tad tās ir prasītāja un kompensācijas saņēmēja savstarpējās saistības, bet šāda veida tāme nav saistoša trešajām personām. Prasītājs nav pamatojis prasījuma apmēru, ko nosaka Civillikuma procesa likuma 93.panta pirmā daļa, ka katram savs prasījums ir jāpierāda Civilprocesa likuma kārtībā. Lietā nav iesniegts pierādījums par to, ka kompensācijas saņēmējs ir dzīvojamās telpas īpašnieks, lietā nav Zemesgrāmatas izziņa. Bez Zemesgrāmatas nav pierādīts, ka konkrētie zaudējumi ir nodarīti konkrētai personai, kurai ir izmaksāta kompensācija. Pamatojoties uz likumu par Apdrošināšanas līguma 40.pantu, prasītājam šajā gadījumā ir tikai regresa tiesība. Tādas pašas prasījuma tiesības, kādas būtu personai pret kuru tika izdarīts zaudējums. Ja lietā nav pierādīts, ka konkrētās dzīvojamās telpas, kuras ir nopludinātas, un kurām ir veikts remonts ir attiecīgās personas īpašums, tad nav pierādītas šīs prasījuma tiesības un šajā gadījumā nav pierādītas šī regresa prasības tiesības. Lietā ir pievienots apsaimniekošanas līgums, kas ir sastādīts 2003.gadā, nav skaidrs vai īpašnieks ir tā pati vai cita persona. Apsaimniekošanas līguma 5.1.3. punktā ir noteikts, ka pilnvarnieks, kas šajā gadījumā ir dzīvojamās telpas īpašnieks, apņemas nodrošināt brīvu pieeju viņa dzīvoklī amatpersonām un speciālistiem komunikācijas daļu apsekošanai un darbību izpildīšanai, kas nodrošina komunikāciju normālu funkcionēšanu. No lietā esošajiem foto attēliem un tāmes ir redzams, ka lielu daļu tāmi sastāda dušas telpā veiktais remonts 2,3 m^2 platībā. Šis remonts tika izdarīts, lai piekļūtu stāvvadiem. Līgums paredzēja, ka šiem stāvvadiem ir jābūt pieejamiem, to nosaka arī Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas likums, ka pārvaldniekam ir jānodrošina brīva pieeja mājas pārvaldīšanai veicamajiem uzdevumiem. Ja privātā persona ir aizmūrējusi šahtu, stāvvadu, tad privātpersona pati uzņemas šo risku, ja avārijas gadījumā būs nepieciešama piekļuve stāvvadam, tad tas notiks par attiecīgās privātpersonas resursiem. Jo konkrētās dzīvojamās telpas īpašniekam ir jānodrošina pieeja stāvvadam. Attiecīgie remonti, kas ir veikti, lai piekļūtu stāvvadam, nevar tikt uzskatīti par prasījumu, jo konkrētie izdevumi ir uzskatāmi par izdevumiem, kas ir īpašnieka izdevumi, lai nodrošinātu līgumā esošo saistību. Apdrošināšanas līguma 40.panta otrā daļa nosaka to, ka apdrošinātājs sedz tikai daļu no nodarītajiem

zaudējumiem. Un attiecīgi 6.,7., 8.daļa nosaka šo pašu zaudējumu atlīdzības zaudētāja atbildību. Interpretējot konkrēto pantu ir saprotams, ka konkrētie zaudējumi īpašniekam jāsedz pašam. Visi zaudējumi, kas saistīti ar piekļūšanu stāvvadam ir dzīvokļa īpašnieka atbildība un tie jāsedz pašam. Ja apdrošinātājs ir nolēmis izmaksāt kompensāciju, tad attiecīgi apdrošinātājam pamatojoties uz Apdrošināšanas līguma 40.panta septīto daļu ir tiesības vērsties pie attiecīgā dzīvojamās telpas īpašnieka. Tāmē esošās pozīcijas, kas ir saistītas ar sienas špaktelēšanu, gruntēšanu, sienu apstrādi, tapešu izlīmēšanu, apstrādi, transportu, sagādi ir uzskatāmas par darba izmaksām. Izskatāmajā lietā nav neviena pierādījuma, ka šādi darbi ir veikti, uzskata, ka tāme kopumā ir nepamatota. Prasītājam ir tikai tiesības uz regresa prasību, tāda pati prasība, kāda būtu bijusi dzīvojamās telpas īpašniekam, pamatojoties uz Augstākās tiesas praksi, ir jāpierāda tas, ka zaudējumi ir nodarīti. Ja dzīvojamās telpas īpašniekam ir radušies zaudējumi saistībā ar darba izmaksām, tad arī tās ir jāpierāda, ka ir bijušas veiktas konkrētas darbības. Ņemot vērā, ka atbildētājs nevar tikt uzskatīts par atbildētāju izskatāmajā lietā, bet atbildētājs ir dzīvojamās mājas kopība, prasītāja pievienotā tāme ir nepamatota par izmaksām, par kurām ir atbildīgs īpašnieks, nav zināms tāmes sastādītājs, nav pievienota zemesgrāmata, kas apliecinātu ka konkrētai personai, kurai tika izmaksāta kompensācija ir šīs prasījuma tiesības pret atbildētāju – atbildētājs uzskata prasību par nepamatotu un noraidāmu pilnā apmērā.

Motīvu daļa

Izvērtējusi atbildētāja pārstāvja /pers. B/ tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnīgi sekojošu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesību doktrinā V.Bukovskis uzsvēris, ka prāvnieku strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai un vienīgi šie dati ir tiesai nepieciešamais procesuālais pierādījumu materiāls (V.Bukovskis, Civilprocesa mācības grāmata, Rīga, 1933., lpp. 235).

„Vienlīdzības principam ir jāgarantē vienotas tiesiskās kārtības pastāvēšana. Proti, tā uzdevums ir nodrošināt, lai tiktu īstenota tāda tiesiskas valsts prasība kā likuma aptveroša ietekme uz visām personām un lai likums tiktu piemērots bez jebkādām privilēģijām. Tas garantē likuma pilnīgu iedarbību, tā piemērošanas objektivitāti, kā arī to, ka nevienam nav ļauts neievērot likuma priekšrakstus." (Satversmes tiesas 2005.gada 14.septembra spriedums lietā Nr.2005-02-0106 secinājumu daļas 9.1.punkts).

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.

Lietā nepastāv strīds, ka 2012.gada 13.janvārī starp prasītāju un /pers. A/ noslēgts nekustamā īpašuma /adrese A/ apdrošināšanas līgums (lietā iesniegta īpašuma apdrošināšanas polise Nr. 163147, sērija ID), ar termiņu no 2012.gada 15.februāra līdz 2013.gada 14.februārim. Apdrošināšanas riski noteikti: ugunsgrēks, dabas stihijas, šķidruma noplūde, trešo personu prettiesiska rīcība *(lietas 10.lapa*). Polise ir neatņemama apdrošināšanas līguma sastāvdaļa, kurā norādītas uz konkrēto apdrošināšanas vienošanos attiecināmie fakti un ziņas. Lietai nav pievienots apdrošināšanas līgums ar tā nosacījumiem. No Īpašuma apdrošināšanas polises redzams, ka apdrošināšanas līgums noslēgts /pers. A/ labā. Nekāda trešā persona, kuras labā būtu paredzēta apdrošināšanas atlīdzība, nav norādīta.

Apdrošināšana ir pasākumu kopums, kas aptver mantiskās rezerves fonda izveidošanu un šā fonda līdzekļu izmantošanu, lai, izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību, segtu zaudējumus vai atlīdzinātu kaitējumu, kas apdrošinātajam vai viņa norādītai personai radušies nelaimes gadījumu, dabas katastrofu vai citu ārkārtēju notikumu (apdrošināšanas gadījuma) dēļ. Apdrošinājuma ņēmējs ir juridiskā vai fiziskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.

2012.gada 20.aprīlī /pers. A/ iesniegusi prasītājai atlīdzības pieteikumu par 2012.gada 12.aprīlī ūdens noplūdes rezultātā - plīsis kanalizācijas stāvvads starp 24.un 28.dzīvokli/adrese/, nodarītiem bojājumiem *(lietas 11.-12.lapa)*.

Lietā nepastāv strīds par to, ka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas /adrese A/, Rīgā, dzīvokļu īpašniece /pers. A/ daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas kopīpašumā esošo daļu ir nodevusi apsaimniekošanā atbildētājam, jo dzīvokļa /adrese A/, Rīgā, īpašniece /pers. A/ (ieskatoties publiskā reģistrā, redzams, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā Nr.2773224 II daļas 1.iedaļā izdarīts ieraksts Nr.3.1., ka dzīvokļa /adrese A/, ar kadastra Nr./numurs A/īpašniece ir /pers. A/) ar atbildētāju 2003.gada 2.decembrī tika noslēgusi Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu (*lietas 25.-27.lapa*), līguma 6.1.4.punktā noteikts pilnvarnieka pienākums veikt dzīvojamās mājas būvelementu apsekošanu un iekārtu profilaktisko apkopi, kā arī kārtējo un ārkārta remontu dzīvojamās mājas tehniskās ekspluatācijas noteikumos paredzētajā kārtībā un saskaņā ar apstiprināto tāmi.

2012.gada 24.aprīlī atbildētāja pārstāvji sastādījuši aktu Nr.18-26/4428 par konstatētajiem bojājumiem dzīvoklī /adrese A/, Rīgā, piedaloties dzīvokļa Nr.24 īpašniecei /pers. A/. Akta 3.punktā - ūdensvada un kanalizācijas sistēmas bojājumi - konstatēts kanalizācijas stāvvada plīsums starp 24. un 28.dzīvokli. Komisija konstatējusi akta 9.punktā, ka dzīvoklim nav nodarīti bojājumi. Aktu parakstījuši SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" iecirkņa „Zemgale" Nr.2 namu pārzine /pers. E/ un dzīvokļa īpašniece /pers. A/ *(lietas 23.-24.lapa)*.

AAS „Gjensidige Baltic" pārstāvis veica dzīvokļa īpašuma /adrese A/, Rīgā apskati un konstatēja, ka dzīvoklī priekšnamā bojāts tapešu klājums. Vannasistabā, lai novērstu avārijas sekas, demontēts sienas fragments. Bojājumu rašanās iemesls norādīts - ūdens telpās nokļuvis no bojātā kanalizācijas pievada *(lietas 13.lapa)*. Apskates protokolam pievienotas fotogrāfijas ar dzīvoklī konstatētajiem bojājumiem. No apskates protokola, tam pievienotajām fotogrāfijām nav redzams, kad tieši apskate tikusi veikta, jo apskates protokolā nav norādīts apskates datums, ailē "apskates datums" norādīts tikai 2012. Apskati veicis /pers. F/ apdrošinātāja pārstāvis, amats nav norādīts. Protokolu parakstījusi apdrošinājuma ņēmēja /pers. A/.

Zaudējumu apmēra pamatošanai prasītāja iesniegusi tāmi Nr.3734 par dzīvokļa nopludināšanas seku novēršanas remontdarbiem /adrese A/, Rīgā. Tāmē fiksētas telpu bojāto vietu platības: dušas telpa 2,3 kvm, priekšnams 3,5 kvm, nepieciešamie remontdarbi, materiāli un mehānismi, kopā tāme sastādīta par summu Ls 461,81 *(lietas 14.-16.,20.lapa)*. Lietā pievienotas arī tehniskās inventarizācijas lietas 20-24 plāna 5.-6.lapas kopijas (*lietas*

17.-19.lapa). Tiesa secina, ka tāme nesatur datumu, kad tā sastādīta, autoru, kas šo tāmi ir sastādījis, sastādītāja parakstu.

Dokumentu juridiskā spēka likuma (spēkā no 2010.gada 1.jūlija) 1.pants noteic, ka dokuments ir jebkura rakstveida informācija, ko rada jebkurš publisko vai privāto tiesību subjekts vai fiziskā persona. Dokumenta juridiskais spēks nodrošina iespēju izmantot attiecīgo dokumentu tiesību īstenošanai vai likumisko interešu aizstāvībai.

Saskaņā ar Dokumentu juridiskā spēka likuma ceturto pantu un Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.916 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība" trešo daļu tāme nesatur visus rekvizītus, kas ietekmē dokumenta juridisko spēku. Lai dokumentam būtu juridisks spēks, tajā iekļauj dokumenta autora nosaukumu, dokumenta datumu un parakstu. Tāmē nav norādīts tās autors, dokumenta sastādīšanas datums, nav dokumenta sastādītāja amatpersonas paraksts. Tāpat nav norādīta organizācija, kas to sastādījusi. Ja dokumenta autors ir persona, kura savu darba pienākumu ietvaros ir tiesīga parakstīt dokumentu savā vārdā, dokumentā norāda pilnu attiecīgās organizācijas nosaukumu un personas amata nosaukumu. Organizācijas izstrādātam dokumentam papildus jābūt dokumenta izdošanas vietas nosaukumam, zīmoga nospiedumam, dokumenta apstiprinājuma uzrakstam vai atzīmei par dokumenta apstiprināšanu, dokumenta reģistrācijas numuram, adresātam (ja tāds nepieciešams). Bez tam, tāmē norādīts, ka aprēķins veikts izmantojot vidējos tirgus izcenojumus darbiem un materiāliem (DEPO, K-RAUTA utt.). Par kādu laika periodu izmantoti vidējās tirgus izcenojumi nav norādīts. Tādejādi nav konstatējams zaudējumu apmērs.

Dokuments ar juridisku spēku nodrošina iespēju izmantot attiecīgo dokumentu tiesību īstenošanai un likumisko interešu aizstāvībai. Dokuments bez juridiskā spēka nav saistošs nevienam, izņemot dokumenta autoru. Tādejādi tiesa atzīst, ka prasītāja iesniegtā tāme nav atzīstama par dokumentu ar juridisku spēku un tā nevar būt saistoša atbildētājam.

Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.

No lietas materiāliem pievienotās 2012.gada 21.maija ABLV Bank AS vēstules, maksājuma apstiprinājuma redzams, ka prasītāja 2012.gada 28.maijā izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 389 EUR apmērā, pārskaitot to uz /pers. H/ norēķinu kontu *(lietas 21.-22.lapa)*. Lietā nav ziņu, kas ir /pers. H/. Prasības pieteikumam nav pievienots prasītāja pieņemtais lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu citai personai nevis apdrošinātāja ņēmējai /pers. A/, kā to paredz Īpašuma apdrošināšanas polise. Tādejādi nav iesniegti pierādījumi, ka apdrošināšanas atlīdzību būtu saņēmusi pati apdrošinājuma ņēmēja /pers. A/, atbilstoši Īpašuma apdrošināšanas polisei ID Nr.163147.

2013.gada 18.aprīlī prasītāja nosūtījusi atbildētājai pirmstiesas brīdinājumu par zaudējumu 273,39 Ls atlīdzināšanu regresa kārtībā *(lietas 28.lapa).*

Atbildētāja 2012.gada 30.oktobrī un 2013.gada 23.maijā sniegusi rakstveida atbildi uz prasītājas pretenziju par zaudējumu atlīdzināšanu regresa kārtībā, norādot, ka nav konstatējama sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" vaina kaitējuma nodarīšanā *(lietas 29., 30.-31.lapa).*

Atbildētāja uzskata par nepamatotu prasītājas pieprasīto zaudējumu apmēru un apgalvojumu, ka apdrošināšanas gadījums ir atbildētājas darbības vai bezdarbības rezultāts, uzskatot, ka īstais atbildētājs ir dzīvokļu īpašnieku kopums. Atbildētāja apstrīd arī prasītāja iesniegtos pierādījumus kā nepieļaujamus. Tādejādi no atbildētājas puses lietā pastāv strīds gan par lietas dalībniekiem, gan par zaudējumu apmēru un atlīdzības pamatotību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Civillikuma 1770. pants noteic, ka ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Minētās tiesību normas izpratnē ar jēdzienu „zaudējums" saprot jebkādu mantas samazinājumu, zudumu vai bojājumu, kā arī citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas.

Zaudējumu esamība un to apmērs ir jāpierāda un tikai tad iestājas sekas saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu, kas noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību *(sk. K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006, 209. lpp).*

„Civiltiesiskā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra puse cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu(..). Lietā nozīmīgus faktus un apstākļus, pamatojoties uz iesniegtajiem pierādījumiem, konstatē tiesa. Turklāt tiesai jāizvērtē pierādījumu izcelšanās veids, noformulēšanas kārtība, pierādījumu attiecināmība, pieļaujamība u.c. likuma prasības"(A.Līcis, Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof.K.Torgāna zinātniskajā redakcijā, Rīga, Tiesu nama aģentūra, 2003. 62.;64.-65.lpp.).

Konkrētajā gadījumā tiesa nav konstatējusi visus nepieciešamos priekšnoteikumus zaudējumu atlīdzībai, proti, atbildētājas neattaisnojamu rīcību, viņas vainojamību un cēlonisko sakarību starp atbildētājas rīcību un sekām, proti, radītajiem zaudējumiem. Bez tam, tiesa nav konstatējusi, kādā apmērā ir radīti zaudējumi, jo lietā pieļaujami pierādījumi par zaudējumu apmēru nav iesniegti.

Civillikuma 1. pants noteic, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Izlietot tiesības un pildīt pienākumus labā ticībā nozīmē rīkoties, rēķinoties ar citu personu aizsargājamām interesēm.

Labas ticības princips ietver arī tiesību netaisnprātīgas izlietošanas aizliegumu, proti, tiesību netaisnprātīgas izlietošanas aizliegums izriet jau no pienākuma rīkoties labā ticībā (LR Senāta Civillietu departamenta 2005.gada 9.februāra spriedums lietā Nr.SKC-75.). Kā norādījis asoc. prof. Dr. iur. K.Balodis, labas ticības princips nozīmē to, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotas intereses (Labas ticības princips mūsdienu Latvijas Civiltiesībās. Latvijas Vēstnesis, Jurista Vārds, 03.12.2002., Nr.24).

Civillikuma 1. panta teksts neatstāj nekādu šaubu par to, ka Latvijas likumdevējs izvēlējies objektīvu kritēriju, lai ierobežotu netaisnprātīgu formālu tiesību izlietošanu. Katrai subjektīvu tiesību izlietošanai jābūt savienotai ar pretējo interešu novērtēšanu, un aizsardzību bauda tā interese, kas pēc likuma

mērķa un konkrētās lietas apstākļiem uz savstarpējas uzticības pamata atzīstama par svarīgāku. Tas nozīmē, ka tiesai jāizvērtē un jāizsver katras puses aizsargājamās intereses svarīgums. Tiesiskā valstī likuma primārais un galvenais mērķis ir taisnīguma nodrošināšana.

Apdrošinātājs, kas ir samaksājis apdrošināšanas atlīdzību, samaksātās summas apmērā iegūst atprasījuma (regresa) tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumu rašanos, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. (K.Torgāns. Saistību tiesības. II daļa. Mācību grāmata .- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 237.lpp.). Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.pants principiāli regulē regresa prasības tiesības apdrošinātājam un šīs tiesības nav paplašināmas.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 1. panta 5.punkts noteic, ka apdrošināšanas līgums ir apdrošinātāja un apdrošinājuma ņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru apdrošinājuma ņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas līgumā noteiktās saistības un apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt līgumā norādītajai personai apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka apdrošināšanas atlīdzība ir izmaksāta apdrošināšanas ņēmējai, kas būtu par pamatu regresa prasības celšanai tiesā. Tiesa atzīst, ka prasības tiesības realizācija iespējama tikai stingrā atbilstībā likumā noteiktajām prasībām.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus, spriedumā norādītos motīvus, tiesa atzīst, ka prasītājs maza apmēra prasību par naudas piedziņu 389 EUR apmērā no SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" nav pierādījis un tā ir pilnībā noraidāma kā nepamatota un nepierādīta.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 189., 190., 193., 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

akciju sabiedrības „Gjensidige Baltic" maza apmēra prasību pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2015.gada 16.septembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese J. Bebriša